

תוכנית זה"ב – המרכז הרפואי איכילוב תל אביב

תוכנית הזה"ב - התמיכה בזקן המאושפז בבית החולים, נועדה לשפר את הטיפול במטופלים המבוגרים המאושפזים במערך הכירורגי, למנוע סיבוכים במהלך אשפוז, להוריד את הסיכוי להתדרדרות קוגניטיבית ותפקודית במהלך אשפוז.

תקציר התוכנית:



תוכנית הזה"ב מבוססת על תוכנית אמריקאית בשם HELP – Hospital Elder Life Program, שמקורה באוניברסיטת הארוורד בארצות הברית והיא מונהגת מזה כשני עשורים ביותר מ-200 מרכזים רפואיים ברחבי העולם. התוכנית נתמכת על ידי משרד הבריאות וארגון אשל-ג'וינט ישראל והינה חלק מהתוכנית הלאומית לדמנציה.

במסגרת הפרויקט הנוכחי, הסטודנטים נקלטים כמתנדבים בבית החולים איכילוב. מעבר לאספקט הערכי המובנה בעצם ההתנדבות, הסטודנטים מרוויחים ניסיון וחשיפה לעולם תוכן מקצועי שישרתו אותם בכל תחום אשר יבחרו לפנות אליו בעתידם המקצועי.

בתוכנית, הסטודנטים מסייעים למבוגרים המאושפזים בבית החולים בכיצוע פעילויות יומיומיות כולל:

- פרוטוקול ביקור יומי: ביצוע אוריינטציה יומית שכוללת: לוח קשר, מאפייני החדר והתייחסות לדאגות המטופל/ת. תיווך בהעברת דאגות ומסרים מהמטופל לצוות התכנית ולצוות המחלקה.
- פרוטוקול פעילויות לגירוי קוגניטיבי: הפעלה לפי יכולות ותחומי העניין של המטופלים בתחומים שונים כגון אקטואליה, העלאת זיכרונות, טריוויה, הרפיה, האזנה למוזיקה ועוד. לפי צורך שימוש בציוד ועזרים (ערכת הפעלה, טאבלט, מכשיר שמיעה, עיתונים וכו).
- פרוטוקול נידוד מוקדם: סיוע בתרגול עצמי במיטה או הולכה של מטופלים שניתן להוליכם ללא עזרה פיזית (בהתאם להנחיות פיזיותרפיה ולאחר הדרכה ייעודית).
- פרוטוקול סיוע בהזנה: עידוד לשתיה ואכילה ותיווך לפי צורך.

מטרות התוכנית:



- שיפור הטיפול במטופלים המבוגרים המאושפזים במערך הכירורגי
- מניעת סיבוכים במהלך אשפוז
- הורדת הסיכוי להתדרדרות קוגניטיבית ותפקודית במהלך אשפוז
- הענקת ניסיון וחשיפה למגאים לעולם שישרתו אותם בתחום אשר יפנו אליו

קהל היעד:



- עיקרי: המטופלים המבוגרים המאושפזים בבית החולים
- משני: המלגאים שמקבלים ניסיון וחשיפה לתחום



מפעל הפיס

מספר מלגאים מעורבים:



קיימת יכולת לקלוט עד 25 מתנדבים, תחת ההנחה ששעות ההתנדבות תהיינה פזורות לאורך הימים וכן מתן האפשרות לפעול בזוגות לפי צורך.

בהמשך ובהתאם להצלחת שיתוף הפעולה, נוכל להרחיב פעילות למחלקות נוספות ולקלוט מספר רב יותר של מתנדבים.

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:



- סטודנטים בשנה א' בתכנית להסבת אקדמאים לאחיות (סיעוד)
- סטודנטים שהתקבלו למלגה המשותפת של מפעל הפיס ומשרד הבריאות



שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- בית החולים איכילוב

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:



- הצוות המקצועי מבצע בדיקות סקר לאיתור גורמי סיכון לסיוע גריאטריים, העשויים לחשוף את המטופלים לסיבוכי אשפוז כגון ירידה קוגניטיבית, דליריום (בלבול במהלך אשפוז), ירידה תפקודית, נפילות ומצב רוח ירוד. בהתאם לתוצאות הסקירה, עבור כל מטופל/ת ניתן לזהות את הנקודות הייחודיות והמרכזיות הדורשות תמיכה ומעקב במהלך האשפוז.
- כתנאי לתחילת ההתנדבות, הסטודנטים יעברו יום הכשרה מרוכז (ששעותיו יכללו במניין שעות ההתערבות). הסטודנטים יקבלו חוברת הדרכה דיגיטלית עם פירוט של דגשים ותכנים להתערבות.

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:



- התכנית מונהגת על ידי צוות רופאים גריאטריים, אחות ייעודית, רכזת גרונטולוגית ומערך מתנדבים שנבחרים בקפידה ועוברים תהליך הכשרה.
- ההתנדבויות הראשונות יבוצעו בימי א'-ה' בלבד ובתיאום עם רכזת המתנדבים, כך שיינתן ליווי צמוד של הרכזת לכל אורך ההתנדבות. בהמשך, ככל שהסטודנטים ירכשו עצמאות ובתלות באישור הרכזת, הם יוכלו להגיע גם בימים ובשעות אחרים ולהתנהל עצמאית. במקרים המתאימים, ניתן לשקול התנדבות בזוגות.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:



גב' איסנה דמרי, ראש תחום תכניות הסבת אקדמאים, המרכז הרפואי איכילוב

isanadam@gmail.com

[לינק לאתר התוכנית](#)

[מכתב תודה מסטודנטית](#)